

CHRISTUS EN SMYRNA

Openbaringen 2 : 8—11.

'En schrijf aan den engel der Gemeente van die van Smyrna: Dit zegt de Eerste en de Laatste, Die dood geweest is, en weder levend is geworden: Ik weet uw werken, en verdrukking, en armoede (doch gij zijt rijk), en de lastering dergenen, die zeggen, dat zij Joden zijn, en zijn het niet, maar zijn een synagoge des satans. Vrees geen der dingen, die gij lijden zult. Ziet, de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt; en gij zult een verdrukking hebben van tien dagen. Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven de kroon des levens. Die oren heeft, die hore wat de Geest tot de Gemeenten zegt. Die overwint, zal van den tweeden dood niet beschadigd worden'.

De apostel Johannes verkeert tot zijn verdriet als balling op het eiland Patmos. De in de dienst des Heeren vergrijsde knecht is om het Woord Gods van zijn gemeenten gescheiden. In zijn eenzaamheid wordt hij op de dag des Heeren vertroost door de verhoogde Christus, die Zich op luisterrijke wijze aan hem openbaart (Openb. 1 : 9--20). Lees het maar na. Daarin krijgt hij bevel aan de engelen (dat zijn de voorgangers) van de zeven gemeenten van Klein-Azië te schrijven. Een van deze gemeenten is Smyrna, een rijke handelsstad, uiterst gunstig gelegen voor de transitohandel. Wie er het eerst het Evangelie verkondigd heeft, is ons onbekend. Het zij ons genoeg te weten, dat ook in Smyrna een gemeente van Christus was. Dat was alleen te danken aan de genade van God. 'En schrijf aan de engel der gemeente van die van Smyrna'. De engel is dus de voorganger, naar alle waarschijnlijkheid Polycarpus, de latere bloedgetuige.

Deze voorganger moest dan deze brief uit de hemel voorlezen in de samenkomst der gemeente. 'Dit zegt de Eerste en de Laatste, die dood geweest is en weder levend is geworden'. In de aanspraak ligt de karakteristiek van de gehele brief. Nooi toch schrijft Christus cliché-brieven. In de aanspraak van elke brief ruist reeds een voorspel op wat er in de gehele brief komt. Deze aanspraak is juist voor Smyrna zo gepast. Zij had het zo moeilijk, want zij was in lijden gebracht en in verdrukking gekomen. Dan worden er bange vragen geboren: Zou de Heere er wel van weten? Zou God vergeten genadig te zijn? Heeft Hij Zijn barmhartigheden door toorn toegesloten?

Nu is deze eerste regel vol van troost voor een moedeloos en geslagen volk. 'Ik ben de Eerste en de Laatste'. Ik ben met u begonnen, Ik zal het ook voor u voltooien. Ik sta aan het begin en aan het einde. Alles wat daartussen is, ligt vast in Mijn machtige hand. Zo troost de Heere ook vandaag Zijn volk Wij beginnen nooit met de Heere, maar Hij wel met ons. Het vlees neemt Christus nooit aan, maar Christus wel het vlees. Kent u Hem in het geloof als de Eerste in uw leven? Vele mensen zoeken naar dat begin en zeggen: Als ik maar wist dat de Heere met mij begonnen was, dan... Ja, dan kunt u gaan rusten in uzelf. Maar zo is het niet! Het begin ligt niet in u zelf maar in Hem, die begint, waar wij eindigen! Wanneer wij dan aan het eind van ons werk zijn, laat Hij zichzelf in zijn volbracht werk kennen. Hij wil de Eerste zijn en met u nog beginnen! Welk een troost voor alien, die Hem als de Eerste leren kennen. Hij troost met zichzelf, niet in de eerste plaats met zijn weldaden. Ik ben de Eerste en de Laatste. Dat hoge, majestueuze, goddelijke Ik. Hoe verheven is Hij!

Ik... ! Hoor, hoe Hij troost: ik help u, Ik troost u, Ik ondersteun u, Ik zal bij u zijn. Ik houd trouw tot in eeuwigheid. Verlaat u op Mij, geef u aan Mij over, verdenk Mijn liefde toch niet; al bent u aan allerlei wisselingen onderworpen, Ik ben gisteren en heden Dezelfde en tot in eeuwigheid. Ik ben de Eerste en de Laatste, die dood geweest is en weder levend is geworden. Hier stelt Hij Zichzelf in Zijn kruis en opstanding in het middelpunt. Nooit schaamt Hij zich zijn Kruis; zelfs niet nu Hij als de verheerlijkte koning aller dingen regeert.

Hij wijst terug naar Zijn Kruis. Dat heeft een bedoeling. Het is alsof Hij zeggen wil: wat is uw lijden anders dan gemeenschap oefenen met Mij, de Gekruisigde? Het is toch nodig, dat u Mij in Mijn lijden en dood gelijkvormig gemaakt wordt. Dat is een weg tegen vlees en bloed en gaat gepaard met smarten, met weeën. Maar hoor: Ik ben dood geweest! Ik ben niet in de dood gebleven, Ik ben levend geworden, Ik ben opgestaan! Zie de kroon Mij gegeven door de Vader, zie de heerlijkheid Mij geschonken. Dacht u, dat Ik u wel zou laten delen in Mijn vernedering en niet in Mijn verhoging? Wel in Mijn schande, niet in Mijn eer? Wel in Mijn kruis, niet in Mijn luisterrijke triomf?

Nee, zijn we één plant met Hem in de gelijkmaking van Zijn dood, dan zijn we ook één plant met Hem in de gelijkmaking van Zijn opstanding. Zo wij met Christus lijden, wij zullen ook met Hem verheerlijkt worden. Wij kunnen alleen in Christus opstandingsheerlijkheid delen, wanneer wij met Hem gestorven zijn, in Zijn dood gedoopt zijn.

‘Ik ben dood geweest’. Denk hierover eens na: Ik *ben* dood geweest! Hij heeft de dood achter zich en het leven voor zich! Hij leeft! Deze woorden zijn vol van troost. Toen Luther eenmaal vertwijfelde aan het werk der reformatie en aan zichzelf, schreef hij op zijn bureau: Er lebt!, Er lebt! Er lebt! D.w.z.: Hij leeft! Hij leeft! Hij leeft! Hoor u de zielsjubel in deze woorden, geschreven in de donkerste nacht! Wanneer het geloof opmaakt in het hart, dat Hij leeft, gaat ons hart psalmen zingen in de nacht van aanvechting en moedeloosheid, van strijd en moeite. Hij leeft! En Hij zegt: ‘Ik leef en gij zult leven’! Nee, wij hebben geen dode Jezus, maar een Levende, die spreekt: Ik weet uw werken en verdrukking en armoede. Hier betuigt Hij Zijn alwetendheid. Welk een machtige indruk op het hart! Hij weet alle dingen!

Deze alwetendheid van Christus is de ondergang voor alle goddelozen en huichelaars. Het betekent een opwaken uit de vervlakking en verkommering van godvrezenden en legt alle afwijkingen ter rechter- en linkerhand voor het alles doorzoekend oog van Christus. Gevoelt u dat deze ogen van Christus ook op u rusten? Dat zij dwars door u heen zien? ‘Hij weet uw werken’. Welke zijn die werken van ons? Korn, ik laat u achter met die ogen van Christus op u gericht. Hoor: ‘ik weet uw werken’. Komen ze voort uit een waar geloof in Christus of uit uw onherboren bestaan?

De alwetendheid van Christus kan ook troosten, zoals deze Petrus tenslotte moed gaf uit te roepen: ‘Heere, Gij weet alle dingen, Gij weet, dat ik U liefheb’! Dan is ze een verkwikking: Heere, U weet alles van mij, Gij weet ook van Uw vrije genade aan mij verheerlijkt. Ze is tot troost bij miskenning en verguizing door mensen, wanneer er gelogen en kwaad gesproken wordt: Heere, U weet het toch. Ze is een troost bij alle verslagenheid over de zonden, zoals bij David: ‘Maar wat klaag ik Heer der Heren, mijn begeren is voor U in al mijn leed, met mijn zuchten en mijn zorgen, niet verborgen, daar Gij alles ziet en weet’ (Ps. 38 :9 berijmd).

Zo zien wij, dat de alwetendheid des Heeren een verschrikking en een verkwikking kan zijn. Wat is ze voor u? Smyrna vreesde haar niet, omdat haar weg, hart en wandel voor de Alwetende steeds open lag en haar consciëntie (door het bloed van Christus gereinigd van de dode werken om de levende God te dienen) zich oefende om oprecht voor Gods Aangezicht te wandelen. ‘Ik weet uw verdrukking’. Ook daarvan is Christus op de hoogte. Grievend onrecht werd haar aangedaan, smaad was haar deel, zij werd geteisterd door angst, pijn en vervolging. Zie, wat een meeleven! Hoezeer kan ons hart worden verkwikt, wanneer iemand tot ons komt in onze nood en zegt: Ik gevoel wat het is! Maar hoeveel te meer is het een troost, wanneer Christus zijn hart openzet voor een gemeente in nood, voor een mens in zijn benauwdheid en getuigt: ‘Ik weet uw verdrukking’. Wie kan het bewogen hart van Christus verklaren?

‘Ik weet uw armoede’. Arm was de gemeente in stoffelijke goederen. De handel was in Smyrna de bron van inkomsten. Het maatschappelijk leven van die tijd was zo doorweven met de dienst van de heidense afgoden, dat het voor een Christen bijna onmogelijk was daaraan deel te nemen. Het eerst van het Koninkrijk Gods was in Smyrna een sta-in-de-weg. Ook hier wordt vervuld Jacobus woord: ‘Hoor, mijn geliefde broeders, heeft God niet uitverkoren de armen dezer wereld, om rijk te zijn in het geloof, en erfgenamen des Koninkrijks, hetwelk Hij belooft degenen, die Hem liefhebben’?

De God van Smyrna was de Mammon. Daarboven werden de Christenen geboycot. Zij moesten bijna alle inkomsten derven. Beroofd van aardse goederen, waren zij straatarm. Dat valt niet mee. Op een veilige afstand kunnen wij daarover gemakkelijk spreken, maar in de werkelijkheid valt dit niet mee. De portemonnee is een gevoelige plaats, misschien wel de gevoeligste voor velen. Maar nu mag de gemeente van Smyrna de dingen niet scheef gaan zien. Ze loopt gevaar moedeloos te worden, wanneer ze ziet, wat ze mist en niet ziet op wat ze heeft. Vandaar die tussenzin: ‘doch gij zijt rijk!’ Het staat tussen haakjes, maar wat een inhoud! Geweldig! Christus taxeert zuiver. Nu komen de verhoudingen ineens anders te liggen. De rollen worden omgekeerd! Niet de Christenen zijn de armen, maar de anderen.

Bij al hun armoede waren zij rijk, *geestelijk* rijk in God! Die rijkdom gaat alle schatten van de aarde te boven. Rijk in de drieënige God. Wie deze rijkdom in God kent, wil voor alle schatten der aarde, deze volheid niet missen. Is er groter schat denkbaar dan Christus tot zijn deel hebben? Hij is de Schat, de Parel de eeuwige gave Gods! 'Doch gij zijt rijk'. Rijk om onder de drang van de Geest der aanneming de Vadersnaam te mogen uitspreken. Rijk om de Heilige Geest als tegenpand te ontvangen, waardoor wij weten de dingen, die ons van God geschonken Rijke erfgenamen van God en mede-erfgenamen van Christus. Want aan Christus is de gehele erfenis vermaakt, Hij echter erft altijd alleen in de gemeenschap met Zijn volk. Rijke erfgenamen van de nieuwe hemel en nieuwe aarde. Alles is uwe, hetzij Paulus, hetzij Apollos, hetzij Cefas, hetzij wereld, leven, dood, tegenwoordige toekomstige dingen, alles is uwe, maar gij zijt van Christus en Christus is van God. Hier hebt u de lijst van bezittingen van Gods volk. Duizelt het u vanwege de overweldigende rijkdom? Wie zijn de ware rijken?

Hoor verder: 'Het lijden van deze tegenwoordige tijd is niet te waarden tegen de heerlijkheid, die aan ons zal geopenbaard worden'. Een Voorbidder in de hemel aan de rechterhand Gods, een Voorbidder op aarde, die in het hart zucht met onuitsprekelijke verzuchtingen: de Heilige Geest. Alle dingen moeten medewerken ten goede degenen, die naar Zijn voornemen geroepen zijn. Van eeuwigheid verordineerd, in de tijd geroepen, gerechtvaardigd en verheerlijkt!; Dit is een rijkdom, die noch mot, noch roest verderft. 'De wereld gaat voorbij en haar begeerlijkheid, maar die de wil Gods doet, blijft tot in eeuwigheid'!

De rijkdom dezer wereld baart meer zorg dan vreugde, vooral in deze tijd. De rijkste man dezer wereld antwoordde eenmaal op de vraag, of hij nu werkelijk gelukkig was, schouderophalend: Nee, het valt heus niet mee, steeds met een pistool onder het kussen te moeten slapen. Deze rijkdom geeft blijdschap, dieper, voller dan enige andere blijdschap. Nu moet u niet denken, dat de gemeente van Smyrna zichzelf rijk noemde. Integendeel! Zij sloegen zichzelf niet op de borst en zeiden: O, wat zijn wij rijk. Wat is onze gemeente toch een beste gemeente. Wat zijn er toch veel gelovige en bekeerde mensen! Nee, zij leefden beneden hun geestelijke stand, zij gevoelden zich arm van geest. Maar nu zegt Christus: 'Gij zijt rijk', zó dat zij door geloof van dit woord alleen konden leven. Zij hadden deze rijkdom niet in zichzelf! O nee, in een Ander! In zichzelf straatarm, waren zij rijk in Christus. Eenmaal waren wij rijk in het stralend beeld Gods. Maar uit die rijkdom zijn wij uitgevallen. Wij zijn nu armer dan arm. In onze gewaande rijkdom met alles buiten God, staan wij onder het veroordelend vonnis: 'Gij zijt rijk en verrijkt en hebt aan geen ding gebrek en gij weet niet dat gij zijt arm, jammerlijk, naakt en blind'. Bent u van uw schreiende armoede ontdekt?

Geweldig is de ontdekking in ons leven, wanneer onze eigengerechtigheid, zelfgenoegzaamheid en vermeende rijkdom wordt blootgelegd. Waar wij anders geen raad weten met Jezus (ondanks onze hooggestemde liederen voor Hem) daar krijgt Hij dan waarde van wien de apostel zegt: 'Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om Uwentwil arm is geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede zoudt rijk worden. Daar wordt Christus ons dierbaar, waar Hij met Zijn armoede tot onze armoede komt. Zo wordt de ergernis van het Kruis in ons overwonnen. Om uwentwil arm, daar Hij rijk was. Komt aanbid hier de diepten van de ontfermingen van God! Rijk in Hem. Denk niet klein van Hem, u die hongert en dorst naar de gerechtigheid. U mist alles, Hij bezit *alles*! Het is Zijn lust u, arme, te vervullen met Zijn rijkdommen. U zegt: dit maakt grote Christenen. U vergist u. Genade maakt nooit hoogmoedig, maar steeds ootmoedig. Het gaat in onszelf van armoede tot armoede. Dat gaat door tot de laatste snik. Luther zei op zijn sterfbed: 'Wir sind Bettler, hoe est verum'! Wij zijn bedelaars, dat is waar! En het wordt geleerd eenmaal voor het eerst en altijd weer opnieuw: 'Ik zal Mij doen overblijven een arm en ellendig volk, dat zal op de Naam des Heren vertrouwen'.

Dan is het: niets hebbend en toch alles bezittend. Verstaat u dat? Velen, die zeggen niets te bezitten, zijn rijk met hun armoede, maar niet rijk in Christus. Zij kennen Christus niet en zij begeren Hem niet en zijn daarom verachters van het bloed van Christus, verachters van de rijkdommen, die er liggen in Hem. De Heere ontdekte u er aan en leide u uit uw armoede tot Jezus!

Arm en toch rijk!' Levend in Hem en tegelijk midden in de dood. Gereinigd van zonden gebukt onder de dagelijkse schuld. De rijkste koningskinderen en tegelijk de armste bedelaars. Arm en toch rijk. Wat zegt de Heere van u? Rijk en toch arm? Arm naar de wereld en arm in God? 'Ik weet ook de lastering degenen, die zeggen, dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar zijn een synagoge des Satans'. Naast de gesel van de armoede, was daar de gesel van de laster, het meest duivelse wapen, dat maar te hanteren is. Daartegen is geen verweren mogelijk. Men kan (al lasterend) allerlei kwaad vertellen en straffeloos de beste bedoelingen verdacht maken.

Dit was te pijnlijker, omdat het van de kant van de Joden kwam. Dat de heidenen in hun onkunde Jezus belasterden, was nog te verstaan. Maar dat de Joden dit deden, was niet te verontschuldigen. Van hen toch mocht begrip verwacht worden. Maar nee, zij waren de felste tegenstanders. Immers zij haatten de Christenen, omdat deze beleden, dat zij staande aan de voet van het Kruis het nieuwe volk des Heeren waren. Dat stak hun hoogmoed. Niet die Christenen, nee zij waren het volk des Heeren, het ware zaad van Abraham. Jezus was een volksverleider, die terecht door de Romeinen aan het kruis geslagen was. Daarom waren die Christenen gevaarlijke mensen, bedriegers en dwepers. Zo lasterden de Joden en de heidenen geloofden dit, want de Joden konden het weten; immers Jezus was toch ook een Jood. Wat moesten de Christenen daarop antwoorden? Was hun Heere dan niet gekruisigd? Ja zeker! Maar niet als volksverleider, maar als hun Borg en Zaligmaker om hun zonden!

Hoe konden zij dat bewijzen? Hoe is dat te bewijzen? Nooit! Hun verlegenheid is te vergelijken met die van een godvrezende van onze tijd, die gedaagd wordt dan maar op een presenteerblaadje te tonen, dat Jezus is de Messias. Bij alles wat te noemen en te getuigen is, staat het overtuigen niet aan ons, dat is Gods werk. Geslagen op de eerste plaats in hun leven Jezus een verleider — stonden zij in een pijnlijke verlegenheid. Maar zie, daar klinkt hen tegen: 'ik weet de lastering degenen, die zeggen, dat zij Joden zijn en zijn het niet, maar zijn een synagoge des Satans'.

Hij is hun Verdediger. Wat laat de Heere toch nimmer Zijn volk verlegen staan. Als niemand het meer voor hen durft of kan opnemen, neemt Hij het voor hen op! Zij zeggen, dat zij Joden zijn en zijn het niet. Want die is niet een Jood, die het in het openbaar is, maar die in het verborgen is. Want de besnijdenis is niet in de letter, maar het is de besnijdenis des harten en in de geest.

Merkwaardig dat naarmate de mens zich gaat verhovaardigen op het teken des verbonds de Heilige Geest zich al twistend terugtrekt en op andere plaatsen en in andere harten plaats maakt voor Christus, die het hart van het verbond der genade is. Ontzaglijk is het vonnis van Christus over de Joden: Zij zijn het niet! Zij zijn een synagoge des Satans! Gij zijt uit de vader de duivel — sprak Jezus eenmaal en wilt de begeerten uws vaders doen. Die was een mensenmoorder van de beginnen en is in de waarheid niet staande gebleven; want geen waarheid is in hem. Ontzettend vonnis! Ziehier de strijd tussen de geestelijke en vleselijke kinderen des Verbonds. Die strijd gaat de eeuwen door! Kain haatte Abel. Waarom? Ismael haatte Isaak. Waarom? Ezau haatte Jacob. Waarom? Omdat de onherboren mens steeds haat wat uit God geboren is. Het is de strijd tussen de kinderen des vleses en de kinderen der belofte. Wij kunnen het niet hebben, dat wij met het teken en zegel van het genadeverbond aan ons voorhoofd gesteld worden voor de *noodzakelijkheid* van wedergeboorte en bekering. Wij kunnen het niet verdragen, dat onze afkomst uit de vader de duivel wordt blootgelegd en ons onze ware gedaante wordt getoond. Alleen genade doet daaronder buigen en doet vallen onder het oordeel Gods om zo uitgeleid uit de duisternis en overgebracht te worden in het Koninkrijk van Zijn licht.

Hoezeer is de laster ook nu nog in gebruik! Welk een karikatuur wordt vaak gegeven van het waarachtige gemeenschapsleven met de drie-enige God, juist door hen, die beter konden weten en door afkomst en in eigen kring soms de grote daden Gods hebben opgemerkt! Zij juist bedroeven de Heilige Geest zeer, sterker, lopen het gevaar de zonde tegen de Heilige Geest te bedrijven, door het wondere werk van de Geest toe te schrijven aan de inwerking van de Satan. En waarom? Om zichzelf te handhaven. Val nog heden God te voet en bid Hem om de Heilige Geest, opdat Hij uw blinde zielsogen opene en u als een goddeloze gerechtvaardigd worde om niet, uit genade! Intussen is deze strijd het zwaarst en speelt de Vorst der duisternis zijn rol, door de vreze Gods in valse vorm of te schilderen. Maar weet het, de Heere staat aan de zijde van Zijn volk en zal hun genaderecht openbaren.

Vrees geen der dingen, die ulijden zult. Zie, nu gaat Hij Zijn gemeente bemoedigen! Zij krijgen een vertroosting. Dat is aangenaam! Ook nu nog! Maar bijzondere versterkingen zijn vaak voorbereidingen op grotere beproevingen. Zij worden op meerder en zwaarder lijden voorbereid. Wij zouden zeggen: Deze gemeente heeft genoeg doorgemaakt, maar Christus zegt als de hemelse goudsmid: Nee, het is 'niet genoeg. Het goud des geloofs moet verder worden uitgezuiverd en gelouterd. Waarom moest deze gemeente nog meer lijden? Wie kan daarop een antwoord geven? Wij kunnen alleen maar stamelen: Hoe meer genade, hoe meer lieden. Hoe dieper het woord Gods zich een bedding graaft in ons leven, des te zwaarder is de bevrachting met het kruis. De Heere kan het lijden gebruiken om van afdwalingen terug te brengen. Maar daarmee is het lijden niet verklaard. Denk maar aan Job! Het lijden dient uiteindelijk alleen de verheerlijking van God. Hij geselt iedere zoon, die Hij aanneemt en kastijdt degene, die Hij liefheeft. Dan zijn wij geen bastaarden, maar kinderen. God wil in het lijden van Zijn volk Zichzelf verheerlijken en de Satan vernederen. Wanneer God Zich verheerlijkt in ons leven, ontvangen wij de zegen. Dat heeft Job ervaren, toen hij in diepe lijdensnacht uitriep: 'Ik weet, mijn Verlosser leeft' en aan het einde van zijn lijdenstijd beleed: 'Met het gehoor des oors heb ik u gehoord, maar nu ziet u mijn oog'. Zie welk een vruchten!

Hier kondigt Christus zwaarder lijden aan. Dat is de Heere aan niemand verplicht. Hij kan het ook zonder aankondiging doen komen, zoals bij Job. Maar dat is zeker: Hij komt zelf mee in dat lijden! 'Ziet de duivel zal enigen van ulieden in de gevangenis werpen, opdat gij verzocht wordt'. Daarin bestaat dus dit lijden. Christus kondigt de satan aan. Deze zal vrij spel hebben, zodat het de schijn zal hebben: God is er niet, de satan is er wel. Enigen zullen in de gevangenis, vanzige kerkerholten, geworpen worden. Zij zullen voor de stadhouder gebracht worden. Na foltering en marteling zou er wellicht bloed vloeien. En toch is God er wel! Op de achtergrond. Want het is een strijd tussen Christus en satan om de gemeente. Dat geeft enerzijds geweldige folteringen, anderzijds bijna bovenmenselijke machtsopenbaring van verdragen en van lijden. Deze twist wordt niet boven het hoofd maar dwars door Smyrna, dwars door de Kerk van alle eeuwen uitgestreden. Christus kondigt de satan aan, evenals bij Petrus. 'Simon, Simon, de satan heeft ulieden zeer begeerd te ziften als de tarwe, maar Ik heb voor u gebeden, dat uw geloof niet ophoude'.

Opdat gij verzocht wordt'. Ziehier Christus staan boven de vorst der duisternis. 'En gij zult een verdrukking hebben van tien dagen'. Tien is een getal van volkomenheid. Ook al zijn de getallen in het boek Openbaring veeltijds symbolisch, de uitdrukking tien dagen geeft aan een afgeronde tijd. In die tijd zal de Heere dit afwerken. 'Het worden dagen, geen jaren genoemd! De slaande hand zal spoedig weer ingetrokken worden. Naarmate de tijd korter is, brijst de satan feller. Ook dat is waar te nemen in onze tijd. Christus is de Heere ook van de geschiedenis. Hoe meer de satan de voetstappen van Christus gebeuren ook van onze tijd hoort, des te feller is zijn haat tegen de Kerk. Zo kan het ook in het persoonlijk leven zijn. Waar Christus in de worstelingen van de zondaar gereed staat om te verlossen, daar zijn de aanvallen van de duivel het felst. Maar zie, hij drijft tenslotte als de herdershond van Christus steeds meer naar Hem uit!

Maar zie de Heere heeft als de Onafhankelijke de vijand paal en perk gesteld. Het is maar een verdrukking van *tien* dagen. Zo is het nog! Houd moed (aangevochtenen, lijdenden zo uw leven Christus is) het is maar een verdrukking van tien dagen. Het is na lijden verblijden! De dienaars der zonde regeren maar tien dagen en dan wacht hun het eeuwig lijden. De hoop klimt in de mast om het beloofde land te zien en ondersteunt het geloof. Zo klemmt zich het geloof aan 's Heeren belofte, ondersteund door de hoop. 'Wees getrouw tot de dood en Ik zal u geven de kroon des levens'. Christus wil de parel van de trouw triomferend omhoog houden. Wij hebben die parel in het slijk getrapt, toen wij God wantrouwden en de duivel geloofden. Maar zie nu het werk des Heeren, dat Hij uit de diepten van de zonden zich een volk vergadert, dat Hem trouw blijft. Vandaar de vermaning: 'Wees getrouw tot de dood'.

Aan dat trouw zijn tot de dood hangt de eer des Heren. Door die trouw wordt straks de duivel beschaamd, vernederd en van zijn eer beroofd. Zie, zo triomfeert Christus in een volk, dat Hem aanhangt met een onuitroeibare liefde. Dat is van het begin tot het eind Christus' kracht. Wees getrouw tot de ure van de dood, wanneer het hoogste offer, het leven, gevraagd wordt. Hoe feller de verdrukking wordt, des te meer wordt de grond van ons leven ontdekt. Denk er wel aan: Christus zal Zijn dorsvloer doorzuiveren! Zijn wan is in zijn hand. Wat zal er dan al niet wegstuiven: grote woorden, uitwendige godsdienst, zelfverheffing, tijd-geloof, oppervlakkig gevoelsleven, zwaarheid zonder klaarheid, enz! Maar zie, wanneer dit alles wegstuift, blijft over de tarwe! Om de tarwe is het Hem te doen. Om het goud des geloofs, om de parel van de trouw!

In Smyrna is de verdrukking gekomen. Polycarpus werd op hoge leeftijd gevraagd Christus te verloochenen, maar hij antwoordde: 'Zie, ik dien Hem nu al 86 jaren en Hij heeft mij nooit kwaad gedaan, zou ik Hem nu verloochenen'? Hij werd na dit antwoord gedood en ontving uit Christus hand de kroon des levens. Het leven werd hem hier ontnomen, de kroon des levens werd hem geschonken. Niet van een ieder van Zijn kinderen vraagt Christus het offer van het leven, maar wel om getrouw te zijn tot in de dood. Daarvoor is hetzelfde geloof nodig! Dat geloof is de enige, wezenlijke band aan Christus. En in die verbinding gaat het de Heere om de vrucht, om de trouw, om de liefde. Het geloof en de hoop blijven hier, maar de liefde en de trouw vergaan nimmermeer. Het is het gevolg van het geheiligd worden in de Waarheid van Christus. Zijn wij getrouw? Ach, wees voorzichtig! Voor holle klanken is de satan nooit op de loop gegaan, ook niet voor grote woorden in de Kerk. Hij is nergens bang voor, alleen voor het werk Gods. Onderzoek u juist daar. Is dat werk Gods aan u verheerlijkt? Bent u een wezenlijk lidmaat van Christus? Is daar gemeenschap met Christus? Want op die verbinding komt het aan! Bedrieg u niet, het gaat om eeuwig wel of eeuwig wee!

Wie is getrouw? Zij, die in al hun ontrouw terecht komen in de trouw van God. Dat is het enige rustpunt in leven en sterven, in lijden en strijden: de trouw des Heeren. De apostel zegt ergens: 'Indien wij ontrouw zijn Hij blijft getrouw. Hij kan Zichzelf niet verloochenen'. Dat is een woord van dreiging en troost. Van *dreiging*, omdat God Zijn vloek tot uitvoering brengt over allen, die in hun zonden sterven. Wees gewaarschuwd! Van *troost*, omdat Hij Zijn zegen zeker zal doen komen over allen, die Hem vrezen. Daar is de trouw van God de troost. Van daaruit komt de belofte: 'Die overwint zal van de tweede dood niet beschadigd worden'. De eerste dood kon en kan beschadigen. Polycarpus is er het voorbeeld van. De eerste dood is ons stervensuur, de scheiding van lichaam en ziel. De hoera's van de vijanden waren de zegenwagens voor de overwinnaars ten hemel in! Nu wordt de overwinnaars toegeroepen: De eerste dood moge u beschadigen — de tweede zal niet beschadigen! Wat is de tweede dood? De tweede dood is het met lichaam en ziel geworpen worden in de poel, die brandt van vuur en sulfer. Dat is ontzettend! Smyrna stond op de drempel van het lijden. Wij ook? Het is de Heere alleen bekend. Vrees is er allereerst, vrees hiervoor en vrees daarvoor! Hoor wat Christus zegt: 'Vreest niet degenen, die het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden maar vreest veeleer Hem, die beide, lichaam en ziel kan verderven in de hel. Ja, vreest die! Zoals Hij de Machtige is als Rechter alle onbekeerden naar lichaam en ziel te verderven in de hel, zo is Hij ook de Machtige Zijn volk voor de tweede dood te bewaren. Christus droeg het oordeel voor al de Zijnen. Die oren heeft om te horen, die hore, wat de Geest ook tot onze gemeente hier en nu zegt!

Ds. G. Boer